

מ"ת 20/28510 - מדינת ישראל נגד מוחמד עבד אל קאדר

בית המשפט המחוזי בירושלים

21 ספטמבר 2020

בפני כב' השופט ארנון דראל
מ"ת 20-28510 מדינת ישראל נ' אל קאדר

ה המבקש

בעניין: מדינת ישראל
ע"י פרקליטות מחוז ירושלים

נגד

המשיב

مוחמד عבד אל קאדר
עו"ד עוזי כץ

ההחלטה

1. נגד המשיב הוגש כתב אישום המיחס לו עבירות של חבלה בכונה חממית - עבירה לפי סעיף 329(א) (1)-(2) לחוק העונשין, התשל"ג-1977 (להלן: **חוק העונשין**); החזקת סכין שלא כדין - עבירה לפי סעיף 186(א) לחוק העונשין - תקיפה סתם - עבירה לפי סעיף 379 לחוק העונשין.

2. מתייאור העובדות שבכתב האישום נלמד כי ביום 21.7.20 הייתה קטטה בין י' לבן ס', שהוא אחיו של המשיב. בעקבות הקטטה הגיעו עזאם עבד אל קאדר (להלן: **עזאם**), אביו של המשיב והמשיב לبيתו של מוסא קאקר, שהוא אביו של י'. המשיב הגיע למקום שבו הוא אוחז בגז מדמייע. בנסיבות שאינן ברורות אירעה קטטה שבמהלכה ריסס המשיב גז מדמייע על משפחתו של י'. הקטטה הביאה לכך שעזאם והמשיב נפצעו בראשם שזהותם אינה ידועה.

3. ביום המחרת, 22.7.20 בשעה 15:00 Uhr, בעת שהמתلون נסע ברכבו, עזאם נסע ברכב אחר, כאשר המשיב יושב במושב האחורי של אותו רכב. במהלך הנסיעה המשיב החזיק בסכין מתקפלת בצבע שחור, שאורכה 15 ס"מ.

4. כאשר עזאם ראה במרעת הרכב את הרכב שבו נוהג המתلون, הוא שאל את המשיב מי נסע ברכב שמאחוריהם, והמשיב ענה כי מדובר במתلون. עזאם אפשר למתلون לעקוף את רכבו, וזיהה כי אכן זה המתلون. לאחר מכן עקף עזאם את המתلون וחסם את המושך נסיעתו כך שהמתلون נאלץ לעזoor את הרכב.

5. בהמשך לעצירת הרכבם, המשיב יצא מהרכב שבו ישב, בעודו מחזיק סכין, התקרוב את מושב

הנוגע של הרכב שבו ישב המתalon, וניסה לזכור את המתalon בצווארו פעמיים דרך החלון, אולם המתalon הרים את ידיו באופן שגון על פניו וראשו, כך שנגרמו לו חתכים בידיהם אך הוא לא נפגע בצוואר. המשיב פתח את דלת הרכב, ذكر את המתalon שלוש פעמים בריגל השמאלי, וחדר מעשוי רק לאחר שאחר הרחיקו מהمكان.

6. לצד כתוב האישום המבוקשת הגישה בקשה למעצר עד לתום ההליכים. נוכח קיומה של מחולקת בדבר הריאות לכואורה, טענו הצדדים את טענותיהם בקשר לכך לפני כב' השופטת ש' רנר. בהחלטה שנייתה ביום 21.8.20 קבעה כב' השופטת רנר כי קיימות ראיות לכואורה, וכן דחתה את הטענות לאכיפה ברורית. בכל הנוגע לעילת מעצר וחלופה נקבע כי קמה חזקת המסוכנות הסטוטורית, שבודאי אינה נסתרת נוכח העובדה האירוע אלים ביותר, שלא התרחש במהלך קטעה אלא יומם לאחר מכן, ובמזל לא הסתיים בצורה חמורה יותר.

7. בנסיבות אלה, אף שכב' השופטת רנר הייתה ערלה לכך שמדובר בעיר צער בן 19, שנעדך עבר פלילי, המצו במעצר (నכון לאותו זמן לפרק זמן של שבועיים וחצי), היא קבעה כי יש מקום להערכת המסוכנות הנש��פת ממנו ויכולתה של חלוות מעצר להפגג את המסוכנות על ידי גורם מקטועי האמון על כן. בית המשפט הורה אפוא על הגשת תסקירות מעצר וקבע דין נוסף ביום 6.9.20.

8. סמוך לפני موعد הדיון שנקבע הتابקה על ידי שירות המבחן דחיה עד ליום 22.9.20. בא כוח המשיב התנגד לדחיה, וביקש לדון בשחרור המשיב מבלי להמתין פרק זמן נוסף. בהחלטה מיום 2.9.20 קיבלתי את בקשה שירות המבחן באופן חלקי וקבעתי כי התסקיר יוגש עד ליום 17.9.20. במסגרת נימוקי הבקשה ציינתי כי הנסיבות בסיכון, והשימוש בו מלמדים על מסוכנות בעוצמה גבוהה, ומחייבים בדינה של יכולת השליטה בכיסים. משכך, נדרשת קבלת עמדה מקטועית של שירות המבחן, שתתאפשר גם באשר לבחינת התאמתם של המפקחים שיוציאו, וכן קבלת מידע באשר להיווטו של הסכוסר שהביא למעשה מלכתחילה אקטוארי.

9. סמוך לפני המועד שנקבע הודיע שירות המבחן כי בשל ריבוי מקרה קורונה בבית המעצר הדרים, לא ניתן היה לקיים ויעוד חוזתי, וכי הצפי לגשת תסקירות הוא ביום 15.10.20, וזאת נוכח חופשות חגיגי תשרי.

10. בא כוח המשיב ביקש שהדיון יתקיים בכל זאת ועמד על תוחמת הדחיפות בשחרור המשיב לחלוות מעצר הדוקה ככל שתהיה. לדבריו מעצר כה ממושך שיגיע כדי 75 ימים עד לקבלת תסקיר מעצר אינו סביר וכי ניתן למצוא חלופה הולמת למעצרו. הוא הפנה לכך שהמדובר באדם בן 40, שזו הסתבכותו הראשונה בפלילים והציג שתי כתובות חלויפות למעצר בית: כתובת אחת בכפר עקב (מעבר לגדר הפרדה) וכתובת שנייה בבית חנינה, שתיהן מרוחקות ממוקם מגוריו של המתalon. בנוסף הציע בא כוח המשיב פיקוח של אביו ואמו של המשיב, ושש אחיוות של האם בגילאים 51-55. אף שהחלטתה של כב' השופטת רנר אינה עומדת לדין לפני העלה בא כוח המשיב טענות אף במישור הראיתי וכן טען שוב לכך שלא ננקטה גישה אחדה כלפי מעורבים בעבריה חמורה יותר מקרב המשפחה השנייה.

11. באת כוח המבוקשת התנגדה לשחרור המשיב לכל חלווה והבירה כי אף אם היה תסקיר מעצר, הייתה

גישה המבקשת למעצר עד לתום ההליכים.

12. טרם מתן החלטה הצעתי לבא כוח המשיב לנסות ולהציג חלופה מתאימה יותר - שלא תימצא באזרע ירושלים, וטור הצעת מפקחים טובים יותר. סברתי כי אין מקום לשלו מרأس את האפשרות לשחרור אף בהיעדרו של תסקירות ואולם אפשרות צזו יכולת לעמוד על הפרק רק כאשר החלופה הדזקה יותר, ורק כאשר מדובר בחלופה המרוחקת ממועד הסכום מרחק ניכר.

13. בדือน נובמבר שהתקיים היום הבהיר כי המשיב אינו יכול להציג חלופה מרוחקת. בנוסף למד כי המשיב אובייחן כ"חויבי-גבולי" לנגיף הקורונה והוא שווה במתחם מבודד של בית המעצר. בא כוח המשיב חזר על בקשתו לשחרר את המשיב כבר עתה והציג את החלופות שהוצעו בדיון הקודם, תוך הוספת פיקוח אלקטרוני. בא כוח המבקשת חזר על עמדתה כי אין לשחרר את המשיב.

14. לאחר בחינת טענות הצדדים הגיעו לככל מסקנה כי אין מנוס מהמתנה לৎסקיר מעצר וכי החלופות שהוצעו אין יכולות להתקבל בטרם בחינתן על ידי שירות המבחן.

15. שאלת המתנה הממושכת לৎסקיר מעצר אינה חדשה ומazel הונגה הסדר המאפשר קבלת תסקרים ככלא, עם הוספת סעיף 21א' לחוק סדר הדין הפלילי [סמכויות אכיפה - מעצרים], התשנ"ו-1996, בתשנ"ה-1998, שבו המקרים שבהם פונים בתי המשפט לקבל תסקירות. תסקירות אלה יכולים לבחוף לפני בית המשפט תמורה הרחבה יותר על אודות הנאשם שמעצרו מתבקש, על אודות קרבן העבירה, על הסכום ולאחר ערכאה מושכלת וمبرוסת יותר מאשר למסICON להישנות התנהגות פוגעת. אלא שלבסוף התעללת, ריבוי הפניות לקבלת תסקרים יצר עיכוב בלתי סביר, שמוותיר את מי שמתבקש מעצרים במעצר פרק זמן ממושך יחסית.

16. המקירה שלפני הוא דוגמא טובה לכך, מקום בו כתוב האישום הוגש ביום 20.8.2013, ההחלטה בדבר קיומן של ראיות לכואורה ועילת מעצר ניתנה ביום 20.8.2021 ואילו הৎסקיר עתיד להתקבל ביום 20.10.2015 (כמעט חודשים לאחר מכן).

17. אף שלৎסקיר יכול להיות חשיבות אין מדובר בחובה, ועל בית המשפט לבחון את נחיצותו בעת שהוא שוקל אם להזמין או להימנע מכך (לשיקולים השונים ר' בש"פ 27/15 **עלי יונס נ' מדינת ישראל** (15.1.2015). על בית המשפט לשקל את האפשרות האם אין מקום לכך שיבחן את החלופה בעצמו:

"קשהים שבינינו זכרו כי בעבר לא עמד לרשות בית המשפט של מעצר הכליל של תסקיר מעצר ... ניתן להבין את הנטייה הטבעית של שופט המעצרים לhidrus לৎסקיר מעצר, אולם יש לקחת בחשבון כי הדבר יוצר עומס על שירות המבחן. עומס שבתווך גורם להתארכות ההליכים בתיקים בהם באמת ובתמים יש צורך בתסקירות. לדידי, על בית משפט של מעצר להפעיל שיקול דעת ולא להשתמש בשירות המבחן באופן "אוטומטי". יש מקרים שעל פניהם חלופת מעצר לא תסכן, ובמקרה האמור אין טעם להפנות לשירות המבחן. יש מקרים

של פניהם רואים לחולפת מעוצר, ובית המשפט יכול להתרשם ישירות מהמפתחים המוצעים ומתיב החולפה על רקע המעשה והעשה, אף ללא צורך לקבל "גופנקא" משירות המבחן. אכן, בעולם אידיל, המצב הרצוי הוא שככל חלופה תבחן גם על ידי שירות המבחן, אך הרצוי לחוד והמשאים המוצומדים של שירות המבחן לחוד. חלק בלתי נפרד מהתפקיד והאחריות הבודדים המוטלים על שופט המעיצרים, שומה עליו לקחת על כתפיו לעיתים את ההחלטה לשחרר לחולפת מצער גם ללא תסקير שירות מבן...

הപניה למסקיר שירות מבן, בעוד הנאם שואה במעוצר, צריכה אפוא להיעשות במרקבי הבינים בהם חלופה מעוצר תוכל לסכון, אך בכפוף לבחינה מكيفה ומעמיקה יותר שיכל ותיעשה אך על ידי שירות המבחן" (בש"פ 478/12 **פריח אלאוסם נ' מדינת ישראל**, פסקה 18 (23.1.2012).

18. המקרה שלפנינו נמנה על מרקבי הבינים, בהם חלופת מעוצר אפשרית, אך נדרשת בחינה מكيفה ומעמיקה יותר שיש לעורך אותה על ידי שירות המבחן. מדובר למי שמדובר בעבירות אלימות חמורה שעירבה שימוש בסיכון שארכו 15 ס"מ. הסיכון היהת מציה עם המשיב בתוך רכב, והוא לא הסתפק בהצטידות בסיכון, אלא יצא מתוך הרכב וניסה לדקור את קורבן העבירה בצווארו, ומשהדור לא צלח באיבריו גוף אחרים. כל זאת נעשו על רקע סכסוך בין משפחות, ובחולף יום מאירוע קטטה בין הנצים, כאשר ככל הנראה קודם לאיורו הושגה בין הצדדים הזונה.

19. המעשה הוא אפוא מעשה חמור המעיד על מסוכנות ברמה גבוהה. מן הצד الآخر, מדובר למי שאין לו עבר פלילי, הוא בן 19, ונihil עד עתה אורח חיים נורמטיבי.

20. הפער בין המעשה לעיטה מציריך לבחינה מקצועית שתיתן מענה למידת המסוכנות ותבחן עד כמה חלופה, בין שהיא כוללת מעוצר בפיקוח אלקטרוני ובין שלא, יכולה לתת מענה לסייעון. נוסף על כך מדובר על רקע סכסוך בין משפחות ורק באמצעות תסקיר ניתן להבט בצורה רחבה יותר על הסכסוך ועל מכלול המעוורבים ולמלמד באשר למרחק הראו בין מקום החלופה לבין מקום מגוריו של המתalon. על רקע זה, ניתנו החלטת כב' השופטת רנרא והחלטתי לאחר מכן, להמתין לקבלת תסקיר מעוצר.

21. אלא שחלוף פרק זמן כה ממושך יכול לשנות את נקודת האיזון, ומטעם זה הייתה נכון נכן, גם אם בדוחק, לבדוק בעצם חלופה למעוצר בלבד שהמדובר יהיה בחולפה מרוחקת מרחק ניכר מירושלים ושהמפתחים שיוציאו בגדירה יהיו מפתחים שנייתם לסמור עליהם ללא קושי. לאחר שהובר כי לא עומדת על הפרק חלופה מרוחקת, וכי המפתחים המוצעים הם ההורים, כאשר האב היה ברכבת נהג כפי שנаг, ודודותיו של המשיב, לא מצאת כי ניתן לשחרר את המשיב לחולפה כזו ללא תסקיר.

22. עניין אחרון, הוא אבחןונו של המשיב כ"חויבו-גבולי" לנגיף הקורונה. לא שוכנעתי כי יש בכך כדי להביא למסקנה אחרת ולא הונח בסיס לקבוע כי שב"ס אינו מסוגל לתת מענה לצרכים הבריאותיים.

23. על יסוד כל האמור ישאר המשיב במעוצר עד לקבלת תסקיר. המשך הדיון נקבע ליום **15.10.20** בשעה 4 עמוד 4

.15:00. המשיב יזמן להיוועדות חוזית. יש לזמן מתורגמן לעברית.

.24. הتسקיר יוגש עד למועד זה. שירות המבחן יעשה מאמץ להקדים את הגשתו וככל שהדבר יתאפשר מועד הדין יוגדים.

.25. המזכירות תעביר את ההחלטה לפרקליטות ולסגור (בהסכמתם), לשב"ס לצורך המסירה למשיב, וכן לשירות המבחן למבוגרים.

ניתנה היום, ב' תשרי תשפ"א, 21 ספטמבר 2020, בהעדר הצדדים.